

(18. 4.)

NADERE NOTA VAN WIJZIGINGEN IN HET WETSONTWERP.

Artikel I.

De aanvang van dit artikel wordt gelezen als volgt: „De artikelen 4; 11; tweede en derde lid; 12, eerste lid; 13; 16, onder *i*, tweede lid; 35; 36; 37; 42, aanvang; 43, aanvang; 44; 49; 56, tweede lid; 59; 64, derde lid; 65; 67, eerste lid, eerste zinsnede; 74; 78, tweede lid; 92, laatste lid; 93; 95 en 106, derde lid, van de wet tot regeling van het hooger onderwijs worden gelezen als volgt:”

In *artikel 12, eerste lid*, tweeden regel, wordt achter het woord: „vermelde” ingevoegd het woord: „leerlingen”.

In plaats van: „*Artikel 13, eerste lid*. Zij, die het eindexamen van de hogere burgerscholen met vijfjarigen cursus met goed gevolg hebben afgelegd, worden bij de in de artikelen 11 en 12 omschreven examens alleen geëxamineerd in de vakken, waarin zij bij het door hen afgelegd examen niet zijn geëxamineerd”, gelezen: „*Artikel 13*. Zij, die het eindexamen van de hogere burgerscholen met vijfjarigen cursus met goed gevolg hebben afgelegd, worden bij het in artikel 12 omschreven examen alleen geëxamineerd in de vakken, waarin zij bij het door hen afgelegd examen niet zijn geëxamineerd.

Bij algemeenen maatregel van bestuur wordt bepaald, van welke vakken zij, die andere van Staatswege ingestelde en gedeeltelijk dezelfde vakken omvattende examens met goed gevolg hebben afgelegd, bij het in artikel 12 omschreven examen zullen zijn vrijgesteld.”

Voor *artikel 65* wordt ingevoegd:

„*Artikel 64, derde lid*. De rector-magnificus gaat niet over tot de inschrijving tenzij hem het bewijs is vertoond, dat de belanghebbende de gelden, bedoeld bij artikel 63 of 106, tweede lid, heeft betaald, of tot de promotie is toegelaten, of eene Rijksbeurs geniet, of ter zake van het onderwijs der hoogleeraren en lectoren eene som van f 800 heeft betaald, of door den rector-magnificus der technische hoogeschool voor volledig onderwijs is ingeschreven.”

In *artikel 65*, *eersten regel*, wordt achter het woord: „zijn” een komma geplaatst.

Voor *artikel 74* wordt ingevoegd:

„*Artikel 67, eerste lid, eerste zinsnede*. Hij, die tot de in artikel 84 bedoelde promotie is toegelaten; of eene Rijksbeurs geniet; of de f 800 of f 400, bedoeld aan het slot van artikel 64, heeft betaald; of door den rector-magnificus der technische hoogeschool voor volledig onderwijs is ingeschreven, is van de betaling bij artikel 63 of 106 voorgeschreven, vrijgesteld.”

Voor *artikel II* wordt ingevoegd:

„*Artikel 106, derde lid*. Zij worden door den rector-magnificus ingeschreven, op de wijze in artikel 64 bepaald. Hij gaat hiertoe niet over dan nadat zij, of zijn zij minderjarig, hun vader of voogd, zich schriftelijk hebben verbonden tot betaling van f 200, ingeval de ingeschrevene tot eenig examen bij eene faculteit,

die der godgeleerdheid uitgezonderd, of tot eenig examen bij eene afdeling der technische hoogeschool, zal zijn toegelaten, en wel vóór het afleggen van dat examen. Bij gebreke dier inschrijving zijn zij niet gerechtigd tot den toegang hierboven vermeld.”

In *artikel 32 d*, slot, wordt in plaats van: „Bovendien worden praktische oefeningen in de laboratoria en de proefstations, alsmede in de bewerking van hout en metalen gehouden”, gelezen: „Bovendien wordt de bewerking van hout en metalen praktisch onderwezen, en worden in de laboratoria en de proefstations praktische oefeningen gehouden.”

In *artikel 33 c*, *derde lid*, tweeden regel, wordt in plaats van „de afdeling”, gelezen: „het bestuur der afdeling”.

In *artikel 33 l*, *eerste lid*, tweeden regel, wordt in plaats van: „de afdeling”, gelezen: „het bestuur der afdeling”.

Het laatste lid van *artikel 34a* wordt gelezen als volgt:

„De rector-magnificus gaat niet over tot de inschrijving tenzij hen het bewijs is vertoond, dat de belanghebbende de gelden, bedoeld bij artikel 34, heeft betaald, of in het bezit is van een der in artikel 82a bedoelde diploma's, of eene Rijksbeurs geniet, of ter zake van het onderwijs der hoogleeraren en lectoren eene som van f 800 heeft betaald, of door den rector-magnificus eener Rijks-universiteit voor volledig onderwijs is ingeschreven.”

In *artikel 34 c*, vierden regel, wordt achter het woord „de” ingevoegd het woord: „technische”.

Het eerste lid, eerste zinsnede van *artikel 34d* wordt gelezen als volgt:

„Hij, die in het bezit is van een der in artikel 82a bedoelde diploma's; of eene Rijksbeurs geniet; of de f 800, bedoeld aan het slot van artikel 34a, heeft betaald; of door den rector-magnificus eener Rijks-universiteit voor volledig onderwijs is ingeschreven, is van de betaling bij artikel 34 voorgeschreven vrijgesteld.”

In *artikel 34 d*, *laatste lid*, *derden regel*, wordt achter het woord: „toegelaten” een komma geplaatst.

Artikel IV.

In den *eersten regel* van *artikel IV* worden achter het cijfer: „51” ingevoegd de woorden: „der wet tot regeling van het hooger onderwijs”.

Artikel V.

In den *eersten regel* van *artikel V* worden achter het cijfer: „58” ingevoegd de woorden: „der wet tot regeling van het hooger onderwijs”.

Artikel X.

In den *eersten regel* van *artikel X* worden achter het cijfer: „85bis” ingevoegd de woorden: „der wet tot regeling van het hooger onderwijs”.

Artikel XV.

Artikel XV wordt gelezen als volgt:

„Artikel XV.

Na *artikel 107* der wet tot regeling van het hooger onderwijs worden vier nieuwe hoofdstukken ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK III.

Van de bijzondere gymnasia.

Artikel 107 a.

Door Ons kunnen, bij besluit, den Raad van State gehoord, bijzondere gymnasia met zesjarigen cursus worden aangewezen als bevoegd aan hunne leerlingen, die het onderwijs tot aan het einde hebben bijgewoond, een getuigschrift van bekwaamheid tot universitaire studiën af te geven, dat met het getuig-

schrift, in artikel 11 vermeld, wordt gelijkgesteld, mits het getuigschrift is afgegeven ten gevolge van een gelijk examen als in dat artikel vermeld, voor zoover het mondeling is in het openbaar gehouden en afgenomen door leeraren van het gymnasium onder toezicht van een of meer gecommiteerden, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aan te wijzen, met dien verstande dat, bij verschil van gevoelen omtrent het verleen van het getuigschrift tusschen de leeraren, die het examen hebben afgenomen, en den gecommiteerde of de gecommiteerden, de beslissing aan laatstgenoemden is gelaten.

Regelen voor de uitoefening van het toezicht van den gecommiteerde of de gecommiteerden worden bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld.

Artikel 107 b.

De aanwijzing geschiedt op een daartoe tot Ons gericht verzoekschrift van het bestuur of bij ontstentenis daarvan van het hoofd van het gymnasium.

Bij het verzoekschrift moeten worden overgelegd:

- a. de reglementen of statuten van het gymnasium;
- b. het leerplan van het gymnasium.

Uit die stukken moet blijken, dat in alle vakken, vermeld in artikel 5, onder a—m, doch niet opgenomen in het programma, bedoeld in het derde lid van artikel 11, in den loop van den zesjarigen cursus onderwijs wordt gegeven, en wel in de gezamenlijke vakken ten minste evenveel uren als volgens het algemeen leerplan, bedoeld in artikel 7, voor die gezamenlijke vakken aan een openbaar gymnasium besteed moeten worden.

Artikel 107 c.

Om aan een aangewezen bijzonder gymnasium onderwijs te kunnen geven, wordt vereischt het bezit van:

a. een diploma of een akte van bekwaamheid, in artikel 16 gevorderd voor de leeraren der openbare gymnasia, of, voor zooveel de aangestelde voor een vak, waarin hij onderwijs geeft of zal geven, niet in het bezit is van zoodanige diploma of akte van bekwaamheid, een bewijs, dat de aanstelling door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken is bekrachtigd;

b. een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het hoofd van het bestuur der gemeente of der gemeenten, waar hij, aan wien het wordt uitgereikt, gedurende de laatste twee jaren gewoond heeft.

Artikel 107 d.

Het vorig artikel is niet toepasselijk op hem, die bij schorsing, ontslag, ontstentenis of tijdelijke verhindering van eenen leeraar de opengevallen plaats gedurende niet langer dan veertien dagen waarneemt.

Artikel 107 e.

De besturen en bij ontstentenis daarvan de hoofden van aangewezen gymnasia zijn verplicht zorg te dragen, dat uitsluitend onderwijs wordt gegeven door leeraren, die bevoegd zijn aan een aangewezen bijzonder gymnasium onderwijs te geven. Van elke aanstelling van een leeraar geven zij binnen eene maand kennis aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, met overlegging van eene opgave van de diploma's en akten van bekwaamheid, die de aangestelde bezit, alsmede van een staat van zijn dienst als leeraar.

Artikel 107 f.

De bekrachtiging door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van de aanstelling van eenen leeraar, bedoeld in artikel 107 c, onder a, wordt geacht te zijn verleend, indien binnen twee maanden na de ontvangst der aanvraag, daarop geene beschikking is genomen of de beslissing daarop niet is verdaagd. De beslissing kan slechts eenmaal voor den tijd van ten hoogste twee maanden worden verdaagd en de bekrachtiging kan slechts bij eene met redenen omkleede beschikking worden geweigerd.

Artikel 107 g.

De lokalen van aangewezen gymnasia, waarin de lessen gegeven worden, moeten gedurende de lesuren steeds toegan-

kelijk zijn voor den inspecteur der gymnasia, in wiens ambtsgebied het gymnasium is gevestigd. De toegang moet hem op zijne aanvraag onverwijld worden verleend.

Artikel 107 h.

De besturen en de hoofden, de curatoren en de rectoren van aangewezen gymnasia zijn gehouden den inspecteur der gymnasia, in wiens ambtsgebied het gymnasium is gevestigd, de verlangde inlichtingen te verschaffen omtrent de school en het onderwijs. Jaarlijks vóór den aanvang van het schooljaar moet de rooster van lesuren aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken worden overgelegd.

Artikel 107 i.

De besturen en bij ontstentenis daarvan de hoofden van aangewezen gymnasia zijn verplicht bij wijziging of aanvulling van de reglementen of statuten of van het leerplan, die wijziging of aanvulling binnen eene maand ter kennis van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te brengen.

Artikel 107 k.

Telken jare wordt voor de aangewezen gymnasia de tijd, waarop de gecommiteerde of de gecommiteerden voor het houden van toezicht op het examen beschikbaar zullen zijn, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken bepaald.

Artikel 107 l.

De aanwijzing kan door Ons, bij besluit, den Raad van State gehoord, worden ingetrokken, indien Ons blijkt, dat in strijd met de bepalingen van deze wet gehandeld wordt, het onderwijs niet wordt gegeven overeenkomstig het leerplan, of bij wijziging of aanvulling van de reglementen of statuten of van het leerplan niet langer wordt voldaan aan de wettelijke eischen. Komt een aangewezen gymnasium het bepaalde bij de artikelen 107 e en 107 g niet of niet langer na, dan wordt de aanwijzing op gelijke wijze ingetrokken.

Artikel 107 m.

Aan de besturen van aangewezen gymnasia wordt uit 's Rijks kas subsidie verleend, mits het gymnasium staat onder het bestuur van eene instelling, stichting of rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging.

Het subsidie wordt verleend:

1°. per wekelijks gegeven lesuur tot een maximum getal lesuren, dat overeenstemt met het getal, dat wekelijks volgens het algemeen leerplan, bedoeld in artikel 7, aan het onderwijs in de vakken, vermeld in artikel 5, onder a—m, aan een openbaar gymnasium besteed wordt. Indien het getal leerlingen in eene klasse meer dan vijfentwintig bedraagt en de klasse gesplitst is in twee parallelklassen, komen hierbij twee, en indien het getal leerlingen in eene klasse meer dan vijftig bedraagt en de klasse gesplitst is in drie parallelklassen, drie parallelklassen voor de berekening van het subsidie in aanmerking. Tusschen meer dan twee achtereenvolgende lesuren mag ten hoogste een kwartier uur van ontspanning worden gegeven, welke tijd voor de berekening van het subsidie medetelt;

2°. tot een bedrag van vijfenvertig gulden, indien het gymnasium gevestigd is in eene gemeente, waar de bevolking 30 000 zielen of minder bedraagt, en tot een bedrag van vierenvijftig gulden, indien het gymnasium gevestigd is in eene gemeente, waar de bevolking de 30 000 zielen te boven gaat.

Bovendien wordt eene bijdrage in de aan den rector uit te keeren jaarwedde verleend tot een bedrag van één duizend gulden.

Voor die subsidie komen niet in aanmerking de bijzondere gymnasia;

a. waarvan de opbrengst der schoolgelden eene inkomst oplevert van gemiddeld minder dan tachtig gulden of gemiddeld meer dan tweehonderd gulden per leerling en per jaar;

b. waarvan blijkt, dat zij gehouden worden als winstgevend bedrijf.

De besturen zijn gehouden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken alle inlichtingen te geven, verlangd met betrekking tot litt. a en b in dit artikel vermeld, en zulks op straffe van verval van aanspraak op de subsidiën.

Jaarlijks in de maand Januari zendt het bestuur, dat op de Rijkssubsidiën krachtens dit artikel over het voorgaande jaar aanspraak maakt, zijne daartoe strekkende aanvraag aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Voorschriften omtrent de uitvoering van dit artikel worden bij algemeenen maatregel van bestuur gegeven.

HOOFDSTUK IV.

Van de bijzondere leerstoelen.

Artikel 107 n.

Door Ons kunnen, bij besluit, den Raad van State gehoord, na ingewonnen advies van curatoren der Rijks-universiteit of der technische hoogeschool, den senaat gehoord, instellingen, stichtingen of rechtspersoonlijkheid bezittende vereenigingen worden aangewezen als bevoegd om bij eene of meer uitdrukkelijk genoemde faculteiten aan die Rijks-universiteit of bij eene of meer uitdrukkelijk genoemde afdeelingen dier hoogeschool een of meer leerstoelen te vestigen, met opgave van de vakken, waarin door hen, die deze leerstoelen bekleeden, onderwijs zal worden gegeven. De opgave van de vakken kan op gelijke wijze worden gewijzigd.

Artikel 107 o.

De aanwijzing geschiedt op een daartoe tot Ons gericht verzoekschrift van het bestuur der instelling, stichting of vereeniging.

Bij het verzoekschrift moeten worden overgelegd de statuten, de akte of het reglement betreffende de oprichting van een of meer leerstoelen.

Artikel 107 p.

Behalve hetgeen daarin overigens ter voldoening aan wettelijke voorschriften moet worden opgenomen zullen de statuten, de akte of het reglement moeten bevatten:

a. het voorschrift, dat de leerstoel staat onder het toezicht van een college van curatoren, bestaande uit drie of vijf leden;

b. voorschriften omtrent aanstelling, schorsing of ontslag der hoogleeraren.

Artikel 107 q.

Om eenen bijzonderen leerstoel te kunnen bekleeden, wordt vereischt het bezit van een doctoralen graad in de faculteit, waarin de aangestelde onderwijs geeft of zal geven, verkregen aan eene Rijks-universiteit of aan eene universiteit, die ten aanzien van de door haar te verleenen doctorale graden gelijke rechten heeft als de Rijks-universiteiten, of van een bewijs, dat de aanstelling door Ons is bekrachtigd.

Artikel 107 r.

Onze bekrachtiging van de aanstelling van een hoogleeraar, bedoeld in artikel 107 q, wordt geacht te zijn verleend, indien binnen twee maanden na de ontvangst der aanvraag daarop geene beschikking is genomen of de beslissing daarop niet is verdaagd. De beslissing kan slechts eenmaal voor den tijd van ten hoogste twee maanden worden verdaagd en de bekrachtiging kan slechts bij een met redenen omkleed besluit, den senaat der universiteit of der technische hoogeschool gehoord, worden geweigerd.

Artikel 107 s.

De besturen van aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen zijn verplicht zorg te dragen, dat uitsluitend onderwijs wordt gegeven door hoogleeraren, die bevoegd zijn een bijzonderen leerstoel te bekleeden. Van elke aanstelling van een hoogleeraar geven zij binnen eene maand kennis aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, met overlegging van eene opgave van de diploma's en akten van bekwaamheid, die de aangestelde bezit, van zijne geschriften, alsmede van een staat van zijne vorige betrekkingen.

Artikel 107 t.

De besturen van aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen zijn verplicht elke wijziging of aanvulling van

de statuten, de akte of het reglement onverwijld ter kennis van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te brengen. Zij doen jaarlijks vóór 1 November aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een uitvoerig beredeneerd verslag van den leerstoel of de leerstoelen gedurende den afgelopen cursus toekomen, met bijvoeging van een overzicht van den finantieelen staat, een en ander opgemaakt volgens model, vast te stellen door Onzen voornoemden Minister.

Artikel 107 u.

De besturen van aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen, de colleges van curatoren en de hoogleeraren zijn gehouden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de commissie, bedoeld in artikel 107 qq, de noodige inlichtingen te geven omtrent de leerstoelen en het onderwijs.

Artikel 107 v.

De lessen, gegeven door de hoogleeraren, die bijzondere leerstoelen bekleeden, moeten te allen tijde, behalve voor hen, die gerechtigd zijn de lessen aan de Rijks-universiteiten of aan de technische hoogeschool bij te wonen, ook voor de commissie, bedoeld in artikel 107 qq, en hare leden toegankelijk zijn.

Artikel 107 w.

De hoogleeraren, die bijzondere leerstoelen bekleeden, mogen onder door curatoren der Rijks-universiteit of der technische hoogeschool te stellen voorwaarden, voor zooveel de plaatsruimte en de beschikbare hulpmiddelen dit gedoogen, gebruik maken van de collegelokalen, inrichtingen, verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs. Hunne lessen worden aangekondigd op het programma, vermeld in art. 47.

Door curatoren der Rijks-universiteit of der technische hoogeschool kan hun, op voorstel van den senaat, toegang tot en raadgevende stem in de vergaderingen van den senaat worden verleend. Zij hebben bij plechtigheden der universiteit rang en zitting, een ieder in de faculteit of afdeeling, waarbij hij werd aangesteld, na de hoogleeraren der universiteit of hoogeschool.

Hun kan door de faculteit, waarbij zij zijn aangesteld, toegang tot en raadgevende stem in die faculteit worden verleend.

Met goedvinden van de faculteit of afdeeling mogen zij bij de universitaire examens in de door hen onderwezen vakken examineren. De te dezen opzichte vast te stellen regeling wordt aan de goedkeuring van curatoren onderworpen.

Artikel 107 x.

De in artikel 107 u bedoelde aanwijzing kan door Ons, bij besluit, den Raad van State gehoord, na ingewonnen advies van curatoren der Rijks-universiteit of technische hoogeschool, te allen tijde worden ingetrokken. Komt eene aangewezen instelling, stichting of vereeniging het bepaalde bij de artikelen 107 s en 107 v niet of niet langer na, dan wordt de aanwijzing op gelijke wijze ingetrokken.

Artikel 107 ij.

Op leerstoelen bij de faculteit der Godgeleerdheid is, met uitzondering van het bepaalde bij de artikelen 107 n, 107 o, 107 p, 107 t, 107 v en 107 w, het in dit hoofdstuk bepaalde niet van toepassing.

Van de aanstelling, de schorsing of het ontslag van hoogleeraren bij deze faculteit geschiedt, zonder meer, mededeeling aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

HOOFDSTUK V.

Van de bijzondere universiteiten.

Artikel 107 z.

Door Ons kunnen, bij besluit, den Raad van State gehoord, instellingen, stichtingen of rechtspersoonlijkheid bezittende vereenigingen worden aangewezen als bevoegd eene bijzondere universiteit te hebben, die ten aanzien van uitdrukkelijk in de aanwijzing te noemen, door haar te verleenen, doctorale graden, gelijke rechten heeft als de Rijks-universiteiten.

Artikel 107 aa.

De aanwijzing geschiedt op een daartoe tot Ons gericht verzoekschrift van het bestuur der instelling, stichting of vereeniging.

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het hooger onderwijs.

Bij het verzoekschrift moeten worden overgelegd:

a. de statuten, de akte of het reglement betreffende de oprichting van de universiteit;

b. het bewijs, dat de instelling, stichting of vereeniging ten behoeve van de universiteit vrij en onbezwaard bezit een kapitaal van f 100 000, bestaande uit hier te lande gelegen, rentegevende, onroerende goederen, uit inschrijvingen op een van de Grootboeken der Nationale Schuld of uit effecten, voorkomende op de lijst, door Onzen Minister van Financiën vastgesteld krachtens artikel 6 der Borgtochtenwet;

c. een reglement van orde voor de promotiën, dat genoegzame waarborgen biedt voor vrije bestrijding.

Artikel 107bb.

Behalve hetgeen daarin overigens ter voldoening aan wettelijke voorschriften moet worden opgenomen zullen de statuten, de akte of het reglement moeten bevatten:

a. voorschriften, waaruit blijkt, dat de universiteit ten minste drie der vijf faculteiten, genoemd in artikel 41, bevat, met dien verstande, dat eene faculteit met minder dan drie gewone hoogleeraren hierbij niet in rekening komt en elk hoogleeraar slechts in ééne faculteit mag medetellen;

b. voorschriften, waaruit blijkt, dat in elke faculteit onderwijs wordt gegeven in alle vakken, waarin geëxamineerd moet worden bij de examens, vereischt ter verkrijging van den doctoralen graad, waaraan rechten, als bedoeld in artikel 107z, zullen worden ontleend;

c. het voorschrift, dat de universiteit staat onder toezicht van een college van curatoren, bestaande uit drie of vijf leden;

d. voorschriften omtrent aanstelling, schorsing of ontslag der hoogleeraren en andere docenten, waarbij de geldelijke positie van een niet op verzoek noch wegens plichtsverzuim of wangedrag ontslagen of op non-activiteit gesteld hoogleeraar op voldoende wijze is geregeld;

e. voorschriften, waaruit blijkt, dat de doctorale graden slechts kunnen worden verkregen door het afleggen van gelijke, in het openbaar te houden, faculteits-examens en het voldoen aan gelijke voorwaarden, als vastgesteld bij den algemeenen maatregel van bestuur, bedoeld bij artikel 84, met dien verstande dat zij slechts door den senaat en ten overstaan van dat lichaam of van eene commissie uit zijn midden mogen worden verleend, na eene openbare promotie op proefschrift;

f. voorschriften, waaruit blijkt, dat tot het afleggen van de examens alleen kunnen worden toegelaten zij, die in het bezit zijn van een der getuigschriften, vermeld in de artikelen 11 en 12, of van een daarmede gelijkgesteld getuigschrift, en dat het getuigschrift vóór den aanvang van het examen aan de faculteit of aan haar voorzittend lid moet worden overgelegd;

g. voorschriften, waaruit blijkt, dat ter zake van het onderwijs der hoogleeraren en andere docenten is verschuldigd een bedrag ten minste gelijkstaande met dat, verschuldigd voor het bijwonen der lessen aan de Rijks-universiteiten, en dat zij, die eene Rijksbeurs genieten, van de betaling van collegegeld zijn vrijgesteld;

h. voorschriften, waaruit blijkt, dat voor het afleggen van elk examen is verschuldigd een bedrag ten minste gelijkstaande met dat, verschuldigd voor het afleggen van de examens aan de Rijks-universiteiten, en dat het bewijs, dat de daarvoor gevorderde som is betaald, vóór den aanvang van het examen aan de faculteit of aan haar voorzittend lid moet worden overgelegd

Artikel 107cc.

De onroerende goederen en de effecten, bedoeld in artikel 107aa, onder b, moeten geheel bestemd blijven voor de universiteit en mogen niet worden vervreemd, bezwaard of verpand dan na verkregen machtiging van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en onder door hem te stellen voorwaarden. De effecten moeten in bewaring worden gesteld op eene door Onzen genoemden Minister aan te wijzen plaats.

Artikel 107dd.

Om onderwijs aan eene bijzondere universiteit te kunnen geven, wordt vereischt het bezit van een doctoralen graad in de faculteit, waarin de aangestelde onderwijs geeft of zal geven, verkregen aan eene Rijks-universiteit of aan eene universiteit, die ten aanzien van de door haar te verlenen doctorale graden gelijke rechten heeft als de Rijks-universiteiten, of van een bewijs, dat de aanstelling door Ons is bekrachtigd.

Artikel 107ee.

Onze bekrachtiging van de aanstelling van hoogleeraren en andere docenten, bedoeld in artikel 107dd, wordt geacht te zijn verleend, indien binnen twee maanden na de ontvangst der aanvraag daarop geene beschikking is genomen of de beslissing daarop niet is verdaagd. De beslissing kan slechts eenmaal voor den tijd van ten hoogste twee maanden worden verdaagd en de bekrachtiging kan slechts bij een met redenen omkleed besluit worden geweigerd.

Artikel 107ff.

De besturen van aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen zijn verplicht zorg te dragen, dat uitsluitend onderwijs wordt gegeven door hoogleeraren en andere docenten, die bevoegd zijn aan eene bijzondere universiteit onderwijs te geven. Van elke aanstelling van een hoogleeraar of van een anderen docent geven zij binnen eene maand kennis aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken met overlegging van eene opgave van de diploma's en akten van bekwaamheid, die de aangestelde bezit, van zijne geschriften, alsmede van een staat van zijne vorige betrekkingen.

Artikel 107gg.

De besturen van aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen zijn verplicht elke wijziging of aanvulling van de statuten, de akte of het reglement onverwijld ter kennis van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te brengen.

Zij doen jaarlijks voor 1 November aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een uitvoerig beredeneerd verslag van de universiteit gedurende den afgelopen cursus toekomen, met bijvoeging van een overzicht van den financieelen staat, een en ander opgemaakt volgens model, vastgesteld door Onzen genoemden Minister.

Artikel 107hh.

De besturen van aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen, de colleges van curatoren, de hoogleeraren en docenten zijn gehouden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de commissie, bedoeld in artikel 107qq, de noodige inlichtingen te geven omtrent de universiteit en het onderwijs.

Artikel 107ii.

De lessen, examens en promotiën, alsmede de inrichtingen en verzamelingen van bijzondere universtiteiten, moeten te allen tijde, voor de commissie, bedoeld in artikel 107qq, en hare leden toegankelijk zijn.

Artikel 107kk.

De door bijzondere universiteiten afgegeven getuigschriften van met gunstig gevolg afgelegde examens, vereischt ter verkrijging van de in de aanwijzing genoemde doctorale graden; alsmede de diploma's van de verleende doctorale graden, moeten om rechtsgeldig te zijn door de commissie, bedoeld in artikel 107qq, voor gezien zijn geteekend.

De aanvraag daartoe moet aan de commissie geschieden door het voorzittend lid der faculteit binnen eene maand na elk met gunstig gevolg afgelegd examen en door den voorzitter van den senaat binnen eene maand na elke toekenning van een doctoraat.

Artikel 107ll.

De in het vorige artikel bedoelde getuigschriften geven, wat de bevoegdheid tot het geven van onderwijs betreft, gedurende drie jaren na een dag, waarop de examens met gunstig

gevolg zijn afgelegd, gelijke rechten als de door de Rijks-universiteiten afgegeven getuigschriften van met gunstig gevolg afgelegde gelijke examens.

Artikel 107mm.

De senaat van een bijzondere universiteit heeft het recht om, op voordracht eener faculteit en na verkregen machtiging van Ons, wegens zeer uitstekende verdiensten, aan Nederlanders of vreemdelingen een der doctoraten, in de aanwijzing genoemd, *honoris causa* te verleenen.

Artikel 107nn.

Uit 's Rijks kas kan aan de besturen van aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen, ter tegemoetkoming in de kosten van de voorziening in onderwijs-lokalen, subsidie worden verleend.

Het subsidie gaat over een tijdvak van vijftienvintig jaar een bedrag aan f 100 000 niet te boven. Bij sluiting van eene bijzondere universiteit of bij intrekking van de aanwijzing stort de instelling, stichting of vereeniging in 's Rijks kas terug, hetgeen zij over de jaren, verlopen sedert de verleening van het eerste subsidie, meer heeft genoten dan f 4000 's jaars.

Aan elke universiteit kunnen van Rijkswegen tien beurzen worden verleend, ieder van f 500, ter ondersteuning van onvermogende studenten van buitengewonen aanleg.

Deze beurzen worden door Ons toegekend, curatoren gehoord.

Artikel 107 oo.

De in artikel 107z bedoelde aanwijzing kan door Ons, bij besluit, den Raad van State gehoord, te allen tijde worden ingetrokken. Komt eene aangewezen instelling, stichting of vereeniging het bepaalde bij de artikelen 107ff en 107ii niet of niet langer na, dan wordt de aanwijzing op gelijke wijze ingetrokken.

Artikel 107 pp.

Het in dit hoofdstuk bepaalde is, met uitzondering van het bepaalde in artikel 107bb, onder a, niet van toepassing op de faculteit der Godgeleerdheid.

Van de aanstelling, de schorsing of het ontslag van hoogleeraren of andere docenten bij deze faculteit geschiedt, zonder meer, mededeeling aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

HOOFDSTUK VI.

Van het toezicht op het bijzonder hooger onderwijs, bedoeld in beide voorgaande hoofdstukken.

Artikel 107 qq.

Er is eene commissie van toezicht op de bijzondere leerstoelen en de bijzondere universiteiten, bestaande uit ten minste vijf leden. Zij worden door Ons benoemd en ontslagen.

De uitoefening van het toezicht op het bijzonder hooger onderwijs, bedoeld in de beide voorgaande hoofdstukken, wordt bij algemeenen maatregel van bestuur geregeld, met inachtneming van het in deze wet bepaalde.

Artikel 107 rr.

De leden der commissie genieten geene jaarwedde. Zij ontvangen vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Artikel 107 ss.

De commissie ziet toe, of de in de beide voorgaande hoofdstukken gegeven voorschriften door de aangewezen instellingen, stichtingen of vereenigingen worden nagekomen.

Bij niet of niet langer nakoming er van geeft zij onverwijld kennis aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Artikel 107 tt.

De commissie beslist over eene aanvraag als bedoeld in artikel 107kk binnen eene maand na de ontvangst van de aanvraag.

De aanvraag kan uitsluitend worden geweigerd, indien blijkt dat het proefschrift, bedoeld in artikel 107bb, onder e, niet door den doctorandus zelven bewerkt en gesteld is.

Binnen eene maand na de dagteekening der kennisgeving van de weigering kan de belanghebbende bij Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken in beroep komen.

Artikel 107 uu.

De commissie doet jaarlijks vóór 1 November aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een beredeneerd verslag van hare werkzaamheden. Bij dat verslag wordt, voor elke universiteit, bedoeld in artikel 107z, afzonderlijk, een rapport gevoegd over de door die universiteit verleende doctorale graden, de bij die universiteit verdedigde proefschriften en de aan die universiteit afgelegde examens.

Artikel 107 vv.

De commissie of een of meer daartoe aangewezen leden kunnen, zoo dikwijls daartoe uitgenoodigd, de vergaderingen van de colleges von curatoren, bedoeld in de beide voorgaande hoofdstukken, bijwonen."

Artikel XVI.

In den eersten regel van artikel XVI worden achter het cijfer: „126” ingevoegd de woorden: „der wet tot regeling van het hooger onderwijs”.

Artikel XVIII.

In den eersten regel van artikel XVIII wordt in plaats van: „XXI” gelezen: „XXIII”.

Artikel XXII.

In artikel XXII, vierden en vijfden regel, wordt in plaats van: „artikel 107a, eerste lid, onder 4,” gelezen: „artikel 107c”.

Artikel XXIV.

Artikel XXIV wordt gelezen als volgt:

„Op Onzen last wordt de wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102), met de daarin door of tengevolge van vroegere wetten en van deze wet gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen, zoo spoedig mogelijk na de tot standkoming van deze wet in eene doorlopende genummerde reeks van titels, hoofdstukken en artikelen samengevat en, met wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van artikelen of gedeelten van artikelen, onder inachtneming van de in van Regeeringswege uitgaande stukken gevolgde spelling in het *Staatsblad* geplaatst.